

แนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะหลักสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

LEARNERS' CORE COMPETENCY DEVELOPMENT IN HEALTH AND PHYSICAL EDUCATION DEPARTMENT

อนุวัฒน์ บรรลุสุข*

โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Anuwat banlusook*

Phranakhon Rajabhat University Demonstration Elementary School, Bangkok, Thailand

*E-mail: Anuwat.banlusook@gmail.com

Received: 2021-08-13

Revised: 2022-01-26

Accepted: 2022-01-26

บทคัดย่อ

บทความวิชาการเรื่อง แนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะหลักสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษามีวัตถุประสงค์ของการนำเสนอแนวคิดสำหรับในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะหลักสำหรับผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งสมรรถนะหลัก คือ ความสามารถของบุคคลในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตนมีในการทำงาน หรือการแก้ปัญหาต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จในระดับใดระดับหนึ่ง สมรรถนะแสดงออกทางพฤติกรรม การปฏิบัติที่สามารถวัดและประเมินผลได้ สมรรถนะจึงเป็นผลรวมของความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะ และความสามารถอื่น ๆ ที่ช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จในการทำงาน

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะหลักในการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา พลศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งที่สำคัญ ครูผู้สอนสามารถเลือกใช้การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ 6 แนวทางตามความพร้อมและความถนัดของตนเองและความเหมาะสมของบริบท ประกอบด้วย แนวทางที่ (1) ใช้งานเดิม เสริมสมรรถนะ (2) ใช้งานเดิม ต่อเติมสมรรถนะ (3) ใช้รูปแบบการเรียนรู้ สู่การพัฒนาสมรรถนะ (4) สมรรถนะเป็นฐาน ผสานตัวชี้วัด (5) บูรณาการ ผสานหลายสมรรถนะ และ (6) สมรรถนะชีวิต ในกิจวัตรประจำวัน ดังนั้นสถานศึกษาและครูผู้สอนสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ การทำงานและการใช้ชีวิตที่สร้างคุณค่าให้กับตนเอง ชุมชนและสังคม

คำสำคัญ: สมรรถนะหลัก การพัฒนาผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

ABSTRACT

Competency is person's ability for using knowledge, skills, and variety of one's attitudes as well as characteristics in working or problem-solving success. Competency can be perceived through one's behavior which is able to measure and evaluate. Competency is the sum of knowledge, skills, attributes, characteristics and other abilities which can lead to professional success.

The development of learners 'core competence in learning management of Health and Physical Education Department is crucial for learners' preparation in the 21st century. Teachers can choose six guidelines of learning management for learners' core competence development according to their own proficiency and appropriateness of context. Those guidelines are 1) using the original work by enhancing competency, 2) using original work by adding competency, 3) using learning model through competency development, 4) competency-based by integrating the indicators, 5) integrating and coordinating various competencies, and 6) life competency in daily routine. Schools and teachers can design learning management which focus on developing knowledge, skills and attributes for learners' abilities in learning, working and value creation of life, community and society.

Keywords: competency, Student Development, Health and Physical Education
Competency, Student Development, Health and Physical Education

บทนำ

ในการจัดการศึกษาที่ผ่านมาทั้งในด้านหลักสูตร การเรียนการสอนและการวัดประเมินผล เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วพบว่า การจัดการศึกษาด้อยคุณภาพทั้งด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังจะเห็นได้จากผลการทดสอบทั้งระดับชาติ (O - NET) ระดับนานาชาติ (PISA) ผู้เรียนไทยมีผลสัมฤทธิ์ต่ำมาก ระดับความสามารถของผู้เรียนไทยเมื่อเทียบกับชาติต่าง ๆ อยู่ในระดับต่ำมาก รวมทั้งมีคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์หลายประการ เช่น “ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด” “รู้แต่ไม่ทำ” “นกแก้วนกขุนทอง” “เก่งแบบเป็ด” “เรียนเพื่อสอบ” เมื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาพบว่า ปัญหามาจาก

หลักสูตร การเรียนการสอนและการวัดประเมินผล การเรียนรู้แบบเดิม หลักสูตรขาดความยืดหยุ่น ไม่ทันความต้องการของโลกและสังคมไม่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและบริบทที่แตกต่างหลากหลาย การจัดการเรียนการสอนล้าสมัย ครูผู้สอนขาดทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกิดสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Bureau of Academic Affairs and Educational Standards. (2020 : 1)

การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ (Competency – Based Learning) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีจุดประสงค์การเรียนรู้ที่มี

ฐานสมรรถนะเป็นเป้าหมาย คือ มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้เรียนอย่างเป็นองค์รวมในการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหาและการใช้ชีวิต เป็นการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง ผู้เรียนเรียนรู้เพื่อให้สามารถใช้งานได้จริง ในสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์ ไม่ใช่การเรียนรู้เท่านั้น การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะเน้น “การปฏิบัติ” โดยมีชุดของเนื้อหาความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการนำไปสู่สมรรถนะที่ต้องการ จึงทำให้สามารถลดเวลาเรียน เนื้อหาที่มีจำนวนมากที่ไม่จำเป็น เอื้อให้ผู้เรียนมีเวลาในการเรียนรู้เนื้อหาที่จำเป็นในระดับที่ลึกซึ้งมากขึ้น และได้มีโอกาสฝึกฝนการใช้ความรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะในระดับชำนาญหรือเชี่ยวชาญ เป็นการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการความรู้ข้ามศาสตร์ ความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานใดงานหนึ่งจะได้นำไปใช้เพื่อความสำเร็จของการปฏิบัติงาน การเรียนการสอนเป็นการบูรณาการมากขึ้น

กรอบในการวิเคราะห์

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาฐานสมรรถนะหลักของผู้เรียน

จากสภาพปัญหาความด้อยคุณภาพของผู้เรียนที่ไม่สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและคุณลักษณะต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำรงชีวิตประจำวันได้ ส่งผลให้การจัดการศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนจุดเน้นจากฐานเนื้อหา (Content - based) ไปเป็นฐานสมรรถนะ (Competency - based) จึงจำเป็น

ที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจะต้องเข้าใจความหมาย ความสำคัญ ระดับของสมรรถนะและองค์ประกอบสำคัญของคำว่า “สมรรถนะ”

ความหมายของสมรรถนะ

สมรรถนะเป็นความสามารถของบุคคลในระดับที่สามารถปฏิบัติงานใดงานหนึ่งได้สำเร็จ โดยใช้ความรู้ ทักษะเจตคติหรือคุณลักษณะที่ตนมีอยู่ นักวิชาการได้ให้ความหมายของสมรรถนะไว้ดังนี้

Good (1973) ได้ให้ความหมายของสมรรถนะว่า หมายถึงทักษะ (Skill) ความคิดรวบยอด (Concept) และเจตคติ (Attitude) ที่ต้องมีในการปฏิบัติงานทุกประเภท เป็นความสามารถอย่างหนึ่งในการนำเอาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีรวมทั้งเทคนิคในสาขาต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริงเพื่อทำงานและแก้ปัญหาได้ผลอย่างที่สุด

McClelland (1993) ได้ให้คำจำกัดความของสมรรถนะ (Competency) ไว้ว่าเป็นบุคลิกที่ซ่อนอยู่ในปัจเจกบุคคลซึ่งสามารถผลักดันให้ปัจเจกบุคคลนั้นสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีหรือตามเกณฑ์ที่กำหนดในงานที่ตนรับผิดชอบ

Kongkasawat (2010 : 26) กล่าวว่าสมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ แรงจูงใจหรือคุณลักษณะที่เหมาะสมของบุคคลที่จะสามารถปฏิบัติได้ประสบผลสำเร็จ

Sootsukhon (2021: 11) กล่าวว่าสมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะ ความสามารถของบุคคลที่แสดงออกมาทางร่างกายที่เป็นการปฏิบัติงานเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถทำงานจนบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของงานซึ่งสามารถวัดและสังเกตเห็นได้ เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและลักษณะอื่น ๆ ที่โดดเด่นกว่าบุคคลอื่น ๆ ในองค์กร

Office of the Educational Council. (2019 : 45) ได้ให้ความหมายของ สมรรถนะ หมายถึง พฤติกรรมเชิงคุณลักษณะในบุคคลและความสามารถที่แสดงออกให้เห็นถึงการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ รวมทั้งพฤติกรรมการทำงานในบทบาทและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานได้อย่างโดดเด่นกว่าคนอื่น ๆ ก่อให้เกิดผลลัพธ์ตามที่องค์กรต้องการ โดยมีพื้นฐานมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ คุณลักษณะส่วนบุคคลอื่นได้แก่ วิธีคิด อุปนิสัย และแรงจูงใจ

สมรรถนะเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของบุคคลในการนำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเฉพาะมาประยุกต์ใช้ในงานหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ได้จนประสบความสำเร็จ สมรรถนะจึงเป็นผลรวมของความรู้ ทักษะ เจตคติ หรือคุณลักษณะที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในการทำงาน การแก้ปัญหาและการดำรงชีวิต สมรรถนะเกิดขึ้นได้เมื่อบุคคลได้มีโอกาสฝึกใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ตนมีในการทำงาน การแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ จนเกิดความชำนาญและความมั่นใจทำให้สามารถทำงานต่าง ๆ ได้สำเร็จ

ความสำคัญของสมรรถนะ

ในปัจจุบันสังคมมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว องค์กรยุคใหม่จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ เนื่องจากหากองค์กรใดมีบุคลากรที่มีคุณภาพ ย่อมสามารถปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จและนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายได้ อย่างไรก็ตามการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไม่ใช่เรื่องง่าย ดังนั้นสมรรถนะจึงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรดังนี้

1. ช่วยในการคัดสรรบุคลากรที่มีลักษณะดีทั้งความรู้ ทักษะและความสามารถตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงานเพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จตามความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง
2. ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความสามารถของตนเองว่าอยู่ในระดับใด และต้องพัฒนาในเรื่องใด ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น
3. ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาฝึกอบรมแก่บุคลากร
4. ช่วยสนับสนุนให้ตัวชี้วัดหลักของผลงาน (KPIs) บรรลุเป้าหมายเพราะสมรรถนะ (Competency) จะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่า ถ้าต้องการให้บรรลุเป้าหมายตาม KPIs แล้วจะต้องใช้สมรรถนะ (Competency) ด้านใดบ้าง
5. ป้องกันไม่ให้ผลงานเกิดจากโชคชะตาเพียงอย่างเดียว
6. ช่วยให้เกิดการหล่อหลอมไปสู่สมรรถนะขององค์กรที่ดีขึ้น เพราะถ้าทุกคนปรับสมรรถนะ (Competency) ของตนเองให้เข้ากับผลงานที่องค์กรต้องการอยู่ตลอดเวลาแล้ว ในระยะยาวก็จะส่งผลให้เกิดเป็นสมรรถนะ (Competency) เฉพาะองค์กรนั้น ๆ

ระดับของสมรรถนะ

สมรรถนะมีได้หลายระดับตามความจำเป็นหรือความต้องการในหลาย ๆ เรื่อง บุคคลจำเป็นต้องมีสมรรถนะในระดับพอใช้การได้จึงจะอยู่รอดได้ แต่ในบางเรื่องหรือสถานการณ์จำเป็นต้องมีสมรรถนะในระดับสูงขึ้น ดังนั้นในการพัฒนาสมรรถนะและการวัดสมรรถนะจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดเกณฑ์การปฏิบัติ (Performance Criteria) เช่น บุคคลทั่วไปจำเป็นต้องมีสมรรถนะ

การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารพอใช้การได้ คือ สามารถสื่อสารเรื่องทั่ว ๆ ไปพอเข้าใจกัน แต่สำหรับบุคคลที่ต้องการไปศึกษาต่อต่างประเทศ ความสามารถทางด้านนี้จำเป็นต้องอยู่ในระดับสูง ซึ่งจะมีการกำหนดมาตรฐานไว้ สมรรถนะที่สูงขึ้น ก็จะต้องอาศัยความรู้ ทักษะที่สูงขึ้นด้วย แต่ความรู้ ทักษะที่สูงขึ้นนั้นอาจส่งผลหรือไม่ส่งผลต่อการ เกิดสมรรถนะก็ได้ ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการ นำความรู้และทักษะเหล่านั้นมาใช้ รวมถึงคุณลักษณะ ส่วนตนที่มีว่าเอื้ออำนวยเพียงใด

องค์ประกอบสำคัญของสมรรถนะ

องค์ประกอบสำคัญของสมรรถนะ ตามหลักแนวคิดของ David C. McClelland (1993) มี 5 ส่วน ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) คือความรู้ เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้ เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์ เป็นต้น

2. ทักษะ (Skill) คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้ อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ทักษะที่เกิดขึ้น นั้นมาจากพื้นฐานทางความรู้และสามารถปฏิบัติ ได้อย่างคล่องแคล่ว

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self - Concept) คือ เจตคติ ค่านิยมและความคิดเห็น เกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง หรือสิ่งที่บุคคล เชื่อว่าตนเองเป็น เช่น ความมั่นใจในตนเอง เป็นต้น

4. บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (Traits) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น เช่น คนที่ น่าเชื่อถือไว้วางใจได้ หรือมีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น

5. แรงจูงใจ/เจตคติ (Motives/Attitudes) เป็นแรงจูงใจหรือแรงขับภายในซึ่งทำให้บุคคล

แสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมายหรือมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นต้น

องค์ประกอบสำคัญและจำเป็นของ สมรรถนะเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนใน ศตวรรษ ที่ 21 มี 5 ส่วนคือ (Ministry of Education. 2564 สืบค้นทาง <http://www.phichsinee.cmru.ac.th>)

1. สมรรถนะด้านความสามารถในการ สื่อสาร ทักษะหลักที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 คือทักษะด้านข้อมูลข่าวสาร สื่อเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร (Information, Media, Technology and Communication Skills) โดยมีทักษะย่อย ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร (Communication Skills)

2. สมรรถนะด้านความสามารถในการ ใช้เทคโนโลยี ทักษะหลักที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 คือทักษะด้านข้อมูลข่าวสาร สื่อเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร (Information, Media, Technology and Communication Skills) โดยมีทักษะย่อย ได้แก่ ทักษะเกี่ยวกับข้อมูล ข่าวสาร สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ (Media and Technology Literacy Skills)

3. สมรรถนะด้านความสามารถในการคิด ทักษะหลักที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะ การคิดและแก้ปัญหา (Thinking and Problem solving Skills) โดยมีทักษะย่อย ได้แก่ (1) ทักษะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดอย่างมีระบบ (Critical Thinking and Systems Thinking) และ (2) ทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ (Creativity and Intellectual Curiosity)

4. สมรรถนะด้านความสามารถในการ แก้ปัญหา ทักษะหลักที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

คือ ทักษะการคิดและแก้ปัญหา (Thinking and Problem solving Skills) โดยมีทักษะย่อย ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์ปัญหา (Problem Identification, Formulation and Solution)

5. สมรรถนะด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ทักษะหลักที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 คือทักษะระหว่างบุคคลและเข้าใจตนเอง (Interpersonal and Self – Directional Skills) โดยมีทักษะย่อย ได้แก่ (1) ทักษะระหว่างบุคคลและการร่วมมือร่วมใจ (Interpersonal and Collaborative Skills) (2) ทักษะการเข้าใจและรู้ทิศทางของตนเอง (Self - Direction) (3) ทักษะในการปรับตัว (Accountability and Adaptability) และ (4) ทักษะในฐานะเป็นสมาชิกของสังคม (Social Responsibility)

เนื้อหา

แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน

การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะเป็นการเรียนการสอนที่มีจุดประสงค์การเรียนรู้ฐานสมรรถนะเป็นเป้าหมาย คือมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ อย่างเป็นองค์รวมในการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหาและการใช้ชีวิต เป็นการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง เรียนรู้เพื่อให้สามารถใช้การได้จริงในสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์ ไม่ใช่การเรียนเพื่อรู้เท่านั้น

การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะนั้น ผู้เรียนสามารถใช้เวลาในการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามความถนัดและความสามารถของตน สามารถไปได้เร็ว – ช้าต่างกันได้ในส่วนของการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อการ

ปรับปรุงพัฒนา เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประสบความสำเร็จ

การนำกรอบสมรรถนะหลักสู่การพัฒนาผู้เรียนมีหลักการสำคัญดังนี้

1. สมรรถนะหลักทุกด้านสามารถพัฒนาผู้เรียนได้หลายลักษณะ ทั้งพัฒนาผ่านกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือกิจกรรมที่เป็นกิจวัตรในโรงเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน

2. สมรรถนะหลักทุกด้านสามารถพัฒนาผู้เรียนผ่านเนื้อหาสาระต่าง ๆ ในทุกกลุ่มสาระและอาจจะเกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระต่าง ๆ (Subjects/ Disciplines) ได้ไม่เท่ากัน นอกจากนี้ยังพัฒนาผ่านสาระที่เป็นเรื่องราวเหตุการณ์และประเด็นสำคัญในปัจจุบัน (Current Issues) บริบท (Context) รวมทั้งประสบการณ์และกิจกรรม (Experiences and Activities)

3. ในการออกแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอาจจะผสมผสานและบูรณาการหลาย ๆ สมรรถนะทั้งที่เป็นสมรรถนะย่อยในสมรรถนะหลักนั้น หรือสมรรถนะย่อยในสมรรถนะหลักอื่น ๆ

4. ในการออกแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะใด ๆ นั้น ครูผู้สอนต้องวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ความรู้ที่จำเป็นต่อการเกิดสมรรถนะที่ต้องการ ซึ่งเลือกมาจากเนื้อหาสาระ มโนทัศน์ของศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ

4.2 ทักษะที่จำเป็นต่อการเกิดสมรรถนะที่ต้องการ ซึ่งเลือกมาจากทั้งทักษะสำคัญของศาสตร์สาขาวิชาต่าง ๆ และทักษะที่เป็นองค์ประกอบหลักของสมรรถนะ

4.3 เจตคติ คุณลักษณะนิสัย แรงจูงใจ
ที่จำเป็นต่อการเกิดสมรรถนะ

4.4 สถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะนำ
สมรรถนะที่ต้องการไปใช้ หลังจากนั้นจึงนำมา
จำแนกเป็นสมรรถนะย่อยตามระดับการเรียนรู้
เพื่อออกแบบผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes/
Specific Competencies) และออกแบบ
ประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experiences)
ที่จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเกิดความรู้ ทักษะ
เจตคติ/คุณลักษณะและสามารถนำความรู้ ทักษะ
เจตคติ/คุณลักษณะไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

**แนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ
หลักผ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้**

สมรรถนะหลัก (Core Competencies)
มีความสำคัญเนื่องจากเป็นสมรรถนะที่จำเป็น
สำหรับผู้เรียนทุกคนเพื่อใช้ในการเรียนรู้ การทำงาน
และการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพในครอบครัว ชุมชน
สังคม ประเทศและโลก และเป็นฐานของสมรรถนะ
(ระดับที่สูงกว่า) เฉพาะงานหรือสมรรถนะวิชาชีพ
หรือสมรรถนะในองค์กรในอนาคตของผู้เรียน
นอกจากนั้นยังหมายรวมถึงลักษณะสำคัญร่วม
ที่สามารถพัฒนาข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้
หรือนำไปประยุกต์ใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้
ผู้เขียนจึงขอเสนอข้อมูลความสัมพันธ์เชื่อมโยง
ของสมรรถนะหลักกับแนวทางการพัฒนาผู้เรียน
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ดังนี้
(Office of the Educational Council. 2019 : 68)

1. สมรรถนะหลักด้านภาษาไทยเพื่อการ
สื่อสาร (Thai Language for Communication)
แนวทางการพัฒนาผู้เรียน

1.1 ฟัง พูด อ่านและเขียนคำศัพท์
ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสุขภาวะและส่งเสริมสุขภาพ

ทั้งทางอารมณ์ สติปัญญา ร่างกาย สังคมและ
จิตวิญญาณ

1.2 แลกเปลี่ยนความคิดเพื่อหา
แนวทางในการสร้างสุขภาวะและส่งเสริมสุขภาพ

1.3 ใช้ภาษาไทยทั้งที่เป็นคำพูดและ
ภาษาท่าทางในการสื่อสาร สร้างความสัมพันธ์
การเล่น การปฏิบัติการสร้างสุขภาพ

1.4 ใช้ภาษาไทยถ่ายทอดความคิด
ความต้องการ ความรู้สึก อารมณ์และความคิด
ของตน

2. สมรรถนะหลักด้านคณิตศาสตร์ในชีวิต
ประจำวัน (Mathematics in Everyday Life)
แนวทางการพัฒนาผู้เรียน

2.1 ใช้แนวคิดและความคิดรวบยอด
ทางคณิตศาสตร์ในการกำหนดเป้าหมาย การสร้าง
สุขภาวะและส่งเสริมสุขภาพทั้งทางอารมณ์
สติปัญญา ร่างกาย สังคมและจิตวิญญาณ

3. สมรรถนะหลักด้านการสืบสอบทาง
วิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ (Scientific
Inquiry and Scientific Mind) แนวทางการพัฒนา
ผู้เรียน

3.1 สืบสอบความรู้ด้วยหลักฐาน
สนับสนุนเชิงประจักษ์เรื่องราวเกี่ยวกับสุขภาวะ
ทั้งด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต

3.2 สร้างผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับ
สุขภาวะด้วยองค์ความรู้และกระบวนการทาง
วิทยาศาสตร์

4. สมรรถนะหลักด้านภาษาอังกฤษ
เพื่อการสื่อสาร (English for Communication)
แนวทางการพัฒนาผู้เรียน

4.1 ใช้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับคำสำคัญ
หรือนิยามคำสำคัญเกี่ยวกับสุขภาพพลานามัย

4.2 ใช้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับขั้นตอนหรือการดำเนินการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย

4.3 ใช้ภาษาอังกฤษที่เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพพลานามัยเป็นข้อความหรือบทอ่านสั้น ๆ

4.4 สืบค้นข้อมูลจากตำราหรืออินเทอร์เน็ตที่เป็นภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาความรู้เกี่ยวกับสุขภาพพลานามัย

4.5 ใช้สมรรถนะภาษาอังกฤษด้านการฟังหรืออ่านและจดบันทึกย่อ ๆ เกี่ยวกับสุขภาพพลานามัย

5. สมรรถนะหลักด้านทักษะชีวิตและความเจริญแห่งตน (Life Skills and Personal Growth) แนวทางการพัฒนาผู้เรียน

5.1 เรียนรู้ พัฒนาทักษะและเจตคติในการสร้างสุขภาวะและส่งเสริมสุขภาพ ทั้งทางอารมณ์ สติปัญญา ร่างกาย สังคมและจิตวิญญาณของตนเองและผู้อื่น

5.2 เรียนรู้ พัฒนาทักษะและเจตคติในการป้องกันภัยโรคต่าง ๆ และการปฏิบัติตนให้มีสุขภาวะ

6. สมรรถนะหลักด้านทักษะอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ (Career Skills and Entrepreneurship) แนวทางการพัฒนาผู้เรียน

6.1 เรียนรู้เกี่ยวกับโรคภัยที่เกิดจากการทำงาน การประกอบอาชีพและการประกอบการ

6.2 วางแผน ปฏิบัติการป้องกันภัยโรคต่าง ๆ และการปฏิบัติตนให้มีสุขภาวะในการทำงาน การประกอบอาชีพและการประกอบการ

6.3 วางแผน ปฏิบัติการฝึกฝนสร้างอาชีพและการประกอบการที่เกี่ยวกับการ

สร้างสุขภาวะและส่งเสริมสุขภาพทั้งทางอารมณ์ สติปัญญา ร่างกาย สังคมและจิตวิญญาณ

7. สมรรถนะหลักด้านทักษะการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม (Higher – Order Thinking Skills and Innovation : HOTS Critical Thinking, Problem Solving, Creative Thinking) แนวทางการพัฒนาผู้เรียน

7.1 วิเคราะห์ วิพากษ์ ประเมินข้อมูลและเหตุผล สรุปและให้ความเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพพลานามัยของตนเองและบุคคลรอบตัว

7.2 ตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับสุขภาพพลานามัยของตนเองและบุคคลรอบตัวบนฐานข้อมูลเหตุผลและหลักฐานที่สืบค้นด้วยการใช้เทคโนโลยีอย่างรอบด้านและเหมาะสมกับบริบททางสังคมไทย

7.3 ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับสุขภาพพลานามัยของตนเองและบุคคลรอบตัว วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา วิธีการแก้ปัญหาและเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุด

7.4 ลงมือวางแผนในการป้องกันหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับสุขภาพพลานามัยของตนเองและบุคคลรอบตัวด้วยตนเองอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ

7.5 มีความยืดหยุ่นทางความคิด มองและให้ความเห็นเกี่ยวกับการป้องกันและการดูแลสุขภาพพลานามัยของตนเองและบุคคลรอบตัวด้วยแง่มุมที่หลากหลาย

7.6 คิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ เกี่ยวกับการป้องกัน ดูแลรักษาและส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของตนเองและบุคคลรอบตัวที่แตกต่างจากเดิม

8. สมรรถนะหลักด้านการรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศและดิจิทัล (Medias, Information and Digital Literacy : MIDL) แนวทางการพัฒนา ผู้เรียน

8.1 จัดการเวลาในการใช้สื่อเพื่อไม่ให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพและการพักผ่อน

8.2 ศึกษาและวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ ด้านสุขภาพ โฆษณา และสื่อออนไลน์ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ

9. สมรรถนะหลักด้านการทำงานแบบ รวมพลังเป็นทีมและมีภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) แนวทางการพัฒนา ผู้เรียน

9.1 ปฏิบัติงานร่วมกันในการป้องกันภัย โรคต่าง ๆ ของตนและผู้อื่น

9.2 เป็นผู้ผู้นำและ/หรือร่วมกันสร้าง สภาพปลอดภัย ปลอดภัยและสร้างสิ่งแวดล้อม ที่ส่งเสริมสุขภาพของคนในชุมชน

10. สมรรถนะหลักด้านเป็นพลเมือง ที่เข้มแข็ง/ตื่นรู้ที่มีสำนึก (Active Citizen with Global Mindedness) แนวทางการพัฒนาผู้เรียน

10.1 ใช้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ อนามัยเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและยกระดับไปสู่การ เปลี่ยนแปลงในครอบครัว ชุมชนและสังคม

10.2 นำระบบประกันสุขภาพไปใช้ ในฐานะเป็นกลไกพัฒนาคุณภาพทางกายและ จิตใจของประชาชน

การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ (Competency – Based Instruction)

ในการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ นั้นครูผู้สอนจะมีมาตรฐานสมรรถนะและ จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะที่จัดไว้

เป็นลำดับ เป็นกรอบในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีเป้าหมายที่จะช่วยพัฒนาให้ **ผู้เรียนทำอะไรได้ (ในระดับที่กำหนด)** ครูผู้สอนจะต้องวิเคราะห์ว่า **ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้อะไร** จึงจะช่วยให้ทำสิ่งนั้นได้ ซึ่งเอื้อให้มีการบูรณาการความรู้ ข้ามศาสตร์และลดสาระการเรียนรู้ที่ไม่จำเป็น ผู้เรียนต้องได้รับความรู้และฝึกใช้ความรู้ในการ ปฏิบัติ รวมทั้งพัฒนาคุณลักษณะที่ควรจะต้องมี ในการทำสิ่งนั้นให้ประสบผลสำเร็จได้ในระดับ ที่กำหนด ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการคิด การปฏิบัติ การลงมือทำ การได้รับข้อมูลย้อนกลับ การปรับปรุง พัฒนาและได้รับการส่งเสริมให้นำ ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่ได้เรียนรู้ไปใช้ ในสถานการณ์ต่าง ๆ จนเกิดสมรรถนะในระดับ ที่ต้องการโดยผู้เรียนแต่ละคนอาจจะใช้เวลาในการ เรียนรู้มากน้อยแตกต่างกันได้ ในการจัดการเรียน การสอนฐานสมรรถนะนั้น ประกอบด้วย (Office of the Educational Council. 2019 : 45)

1. ครูมีมาตรฐานสมรรถนะ และจุดประสงค์ การเรียนรู้เชิงสมรรถนะที่จัดไว้อย่างเป็นลำดับ เป็นกรอบในการจัดการเรียนการสอน ครูมีเป้าหมาย ที่จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนทำอะไรได้ (ในระดับที่ กำหนด)

2. ครูต้องวิเคราะห์ว่า **ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้อะไร** จึงจะช่วยให้ทำสิ่งนั้นได้ ซึ่งเอื้อให้มีการ บูรณาการความรู้ข้ามศาสตร์และลดสาระการเรียนรู้ ที่ไม่จำเป็น ผู้เรียนต้องได้รับความรู้และฝึกใช้ความรู้ ในการทำงาน รวมทั้งพัฒนาคุณลักษณะที่ควรจะต้องมีในการทำสิ่งนั้น ให้ประสบผลสำเร็จได้ใน ระดับที่กำหนด

3. ครูจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active

learning) โดยการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบ รู้จริง (Mastery learning) ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการเกิดสมรรถนะ ที่ต้องการ

4. ครูจัดประสบการณ์ สถานการณ์ ที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้ฝึกนำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ที่ได้เรียนรู้ไปใช้จนเกิดสมรรถนะ ที่ต้องการ

5. ผู้เรียนรับผิดชอบการเรียนรู้ของตน โดยสามารถใช้เวลาในการเรียนรู้แตกต่างกัน สามารถไปได้เร็ว ช้า (Self pacing) ตามความถนัด และความสามารถของตน

6. ครูมีบทบาทในการสังเกตพฤติกรรม ของผู้เรียน ให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) และ ให้ความช่วยเหลือตามความต้องการของผู้เรียน แต่ละคนในการเรียนการสอนประจำวัน

7. ผู้เรียนต้องสามารถแสดงสมรรถนะ หรือพฤติกรรมที่ชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการ ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ ในบริบทหรือสถานการณ์ใหม่ ๆ ก่อนที่จะก้าวสู่ การเรียนรู้ขั้นต่อไป

8. หากผู้เรียนยังไม่ผ่านการทดสอบว่า เกิดสมรรถนะที่ต้องการ ครูจำเป็นต้องออกแบบ การเรียนรู้และสอนซ่อมเสริม (Remedial teaching) ให้ตอบสนองต่อปัญหาและความ ต้องการของผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เน้นการปฏิบัติโดยมีชุดของเนื้อหาความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการนำไปสู่ สมรรถนะที่ต้องการในระดับที่ผู้เรียนสามารถ ปฏิบัติงานได้จริง เป็นการเรียนการสอนที่มีการ บูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ

การปฏิบัติงานใดงานหนึ่งเพื่อนำไปใช้จนเกิดความ สำเร็จในการปฏิบัติงาน

ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อพัฒนาผู้เรียนสามารถเลือกใช้ได้ 6 แนวทาง ซึ่งครูสามารถเลือกใช้ตามความพร้อมและ ความถนัดของตนและความเหมาะสมของบริบท ดังนี้ (Office of the Educational Council, (2019 : 7 - 12)

แนวทางที่ 1 ใช้งานเดิม เสริมสมรรถนะ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สอดแทรก สมรรถนะ ซึ่งครูผู้สอนเห็นว่าสอดคล้องกับ บทเรียนนั้น และคิดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ผู้เรียน ได้พัฒนาสมรรถนะนั้นเพิ่มขึ้น เป็นการช่วยเพิ่ม การเรียนรู้ของผู้เรียนให้เข้มข้น มีความหมายและ เกิดสมรรถนะที่ต้องการ

แนวทางที่ 2 ใช้งานเดิม ต่อเติม สมรรถนะ

เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ต่อยอด เพิ่มเติม จากงานเดิมให้ต่อเนื่องไปถึงขั้นการฝึกฝนการนำ ความรู้ ทักษะและเจตคติที่ได้เรียนรู้แล้วไปประยุกต์ ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีสมรรถนะในเรื่องที่เรียนรู้นั้น

แนวทางที่ 3 ใช้รูปแบบการเรียนรู้ สู่การพัฒนาสมรรถนะ

เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีการนำรูปแบบ การเรียนรู้ต่าง ๆ มาวิเคราะห์เชื่อมโยงกับสมรรถนะ ที่สอดคล้องกันและเพิ่มเติมกิจกรรมที่สามารถ ช่วยพัฒนาสมรรถนะนั้นให้เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน อันจะส่งผลให้การเรียนการสอนตามรูปแบบ การเรียนรู้ที่ใช้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นด้วย

แนวทางที่ 4 สมรรถนะเป็นฐาน ผสานตัวชี้

เป็นการจัดการเรียนรู้โดยนำสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาเป็นตัวตั้งและนำตัวชี้วัดที่สอดคล้องกันมาออกแบบการสอนร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งเนื้อหาสาระและทักษะตามที่ตัวชี้วัดกำหนดไปพร้อม ๆ กันกับการพัฒนาสมรรถนะหลักที่ต้องการ

แนวทางที่ 5 บุคลากร ผสานหลายสมรรถนะ

เป็นการจัดการเรียนรู้โดยนำสมรรถนะหลักหลายสมรรถนะเป็นตัวตั้งและวิเคราะห์ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง แล้วออกแบบการสอนที่มีลักษณะเป็นหน่วยบูรณาการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นองค์รวมโดยเห็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชา/กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

แนวทางที่ 6 สมรรถนะชีวิต ในกิจวัตรประจำวัน

เป็นการสอดแทรกสมรรถนะที่ส่งเสริมการทำกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพมากขึ้น เป็นการใช้กิจกรรมในชีวิตประจำวันที่ทำอยู่แล้ว เป็นสถานการณ์ในการฝึกฝนสมรรถนะ ซึ่งนอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่ต้องการแล้วยังช่วยทำให้การทำกิจวัตรประจำวันของผู้เรียนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย

การวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะ (Competency – Based Assessment)

ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะโดยมีลักษณะสำคัญดังนี้ (Office of the Educational Council (2019 : 28)

1. การประเมินการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนตามปกติ มีลักษณะเป็นการประเมินแบบ Formative Assessment ซึ่งมีการเก็บข้อมูลการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้ความช่วยเหลือตามปัญหาและความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน

2. ใช้การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) จากสิ่งที่คุณผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง และความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน เช่น การประเมินจากการปฏิบัติ (Performance assessment) หรือการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio Assessment) รวมถึงการประเมินตนเอง (Student Self-assessment) และการประเมินโดยเพื่อน (Peer Assessment)

3. การประเมินที่เป็นการตัดสินผลการเรียนรู้จะมุ่งวัดสมรรถนะอันเป็นองค์รวมของความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะต่าง ๆ

4. ใช้วิธีการวัดจากพฤติกรรม/การกระทำ/การปฏิบัติ (Performance Test) ที่แสดงออกถึงความสามารถในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ตามเกณฑ์การปฏิบัติ (Performance Criteria) ที่กำหนดเป็นการวัดอิงเกณฑ์ มิใช่อิงกลุ่มและมีหลักฐานการปฏิบัติ (Evidence) ใช้ตรวจสอบได้

5. ใช้สถานการณ์เป็นฐานเพื่อให้บริบทการวัดและประเมินเป็นสภาพจริงมากขึ้น เช่น อาจเตรียมบริบทเป็นข้อความ รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว สถานการณ์จำลอง หรือสถานการณ์เสมือนจริงในคอมพิวเตอร์ซึ่งสามารถประเมินได้หลายประเด็นในสถานการณ์เดียวกัน

6. ผู้เรียนจะได้รับการประเมินเมื่อพร้อม และเป็นการประเมินความก้าวหน้าตามอัตราของตนเอง ด้วยเครื่องมือวัดที่เข้าถึงความเชี่ยวชาญของผู้เรียน การประเมินจะเป็นไปตามลำดับขั้นของสมรรถนะที่กำหนด หากไม่ผ่านจะต้องได้รับการซ่อมเสริมจนกระทั่งผ่านจึงจะก้าวไปสู่ลำดับขั้นต่อไป

7. การรายงานผล เป็นการให้ข้อมูลพัฒนาการและความสามารถของผู้เรียนตามลำดับขั้นที่ผู้เรียนทำได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยครูทำการทดสอบพฤติกรรม การปฏิบัติ (Performance Assessment) ของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด (Performance Criteria)

กล่าวสรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเน้นการประเมินองค์รวมของสมรรถนะด้วยเครื่องมือประเมินตามความเหมาะสมและประเมินเมื่อผู้เรียนพร้อมที่จะรับการประเมิน หากประเมินผ่าน ผู้เรียนจะสามารถก้าวสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ขั้นต่อไปได้ หากยังไม่ผ่าน ผู้เรียนจะได้รับการสอนซ่อมเสริม จนกระทั่งบรรลุผล ผู้เรียนแต่ละคนจะก้าวหน้าไปตามความสามารถของตน อาจก้าวหน้าไปได้เร็วในบางสาระ และอาจไปได้ช้าในบางสาระตามความถนัดของตน

สรุป

การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะหลักผ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษามุ่งเป้าหมายที่ความสามารถของผู้เรียนในการทำได้ โดยการผสมผสานความรู้ ทักษะ

และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติหรือคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถะนั้น รวมไปถึงได้รับการฝึกฝนให้นำไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ดังนั้น บทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนคือ การจัดประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ซึ่งต้องใช้วิธีการเรียนเชิงรุก (Active Learning) โดยสามารถพัฒนาผู้เรียนได้หลายลักษณะ ทั้งพัฒนาผ่านกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือกิจกรรมที่เป็นกิจวัตรในโรงเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนผ่านเนื้อหาสาระต่าง ๆ ในกลุ่มสาระ การออกแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอาจจะผสมผสานและบูรณาการหลาย ๆ สมรรถนะทั้งที่เป็นสมรรถนะย่อยในสมรรถนะหลักนั้น หรือสมรรถนะย่อยในสมรรถนะหลักอื่น ๆ ครูผู้สอนสามารถเลือกใช้การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อพัฒนาผู้เรียนสามารถเลือกใช้ได้ 6 แนวทางตามความพร้อมและความถนัดของตนและความเหมาะสมของบริบท ประกอบด้วย แนวทางที่ (1) ใช้งานเดิม เสริมสมรรถนะ (2) ใช้งานเดิม ต่อเติมสมรรถนะ (3) ใช้รูปแบบการเรียนรู้ สู่การพัฒนาสมรรถนะ (4) สมรรถนะเป็นฐาน ผสานตัวชี้ (5) บูรณาการ ผสานหลายสมรรถนะ และ (6) สมรรถนะชีวิต ในกิจวัตรประจำวัน สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเน้นการประเมินองค์รวมของสมรรถนะด้วยเครื่องมือประเมินตามความเหมาะสมและประเมินเมื่อผู้เรียนพร้อมที่จะรับการประเมิน

REFERENCES

- Bureau of Academic Affairs and Educational Standards. (2020). **Competency – Based in Active Learning**. Bureau of Academic Affairs and Educational Standards. Office of the Educational Council Bangkok : 21 Century Company Limited (In Thai)
- Good, Carter. V (1973). **Dictionary of Education**. 3rd. New York : McGraw – Hill.
- Mcclelland , D.C. (1993). **Testing for Competence rather than intelligence**. American Psychologist, 28 (1). 1 – 14
- Kongkasawat, T. (2010). **Training Roadmap for Competency : How does he do?**. Bangkok : Technology Promotion Association (Thailand – Japan) Publishing House. (In Thai)
- Ministry of Education. (2021). **Learners‘Terminal Behavior in Project Based Learning which express for Competencies or the 21 st Century Skills**. Retrieved July 8, 2021 from <http://www.phichsinee.cmru.ac.th> (In Thai)
- Office of the Educational Council. (2008). **Operating guidelines of Research and Development on Learning Network Innovation of Teachers and Educational Personnels to Develop Student Quality Project**. Bangkok : Bureau of Academic Affair and Educational Standards. (In Thai)
- Office of the Educational Council. (2019). **Clalification in Competency for Administrators Teachers and Educational personnels**. Bangkok : 21 Century Company Limited (In Thai)
- Office of the Educational Council. (2019). **Development guidelines for Competencies of Learners in Basic Education**. Bangkok : 21 Century Company Limited (In Thai)
- Office of the Educational Council. (2019). **Competencies framework of Learners in Elementary schools for Basic Education Core Curriculum : Reseach report**. Bangkok : Bureau of Academic Affair and Educational Standards. (In Thai)
- Sootsukhon, C. (2021). **Desirable Competencies of Teachers in Department of Health and Physical Education in 21 st Century under Suankularbittayalai school group**.A thesis for Master of Education.Thailand National Sports university : Chonburi campus. (In Thai)